

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy 725.092.1

Hely

Idő

"1931"

Személy

Szerző:

Cím:

Mire keresztelik új
utcainkat?

Forrás:

Pesti Hírlap

Bp.

(Hely)

1931. VIII. 15.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Közp.

Mire keresztelik új utcáinkat?

Ötven új név.
Utcaink múltja és jelene.

Az új tudomány kiderítette a nevek nagy jelentőségét a lélekben. Az ősember hisz a névvarázsban s gyermekek is roppant fontosságot tulajdonítanak a neveknél. Olykor a világért nem árulnák el idegennek a saját nevüket, mintha félnének, hogy az, aki megtudja, hatalmat nyer fölöttük. A név bizonyos fokig meghatározója az ember sorsának, jellemének.

Az utcának a neve, amelyben élünk, szintén nem közönyös számunkra, akárcsak anyánk, festvérünk, dajkánk neve. Az utca, amelyben felnőtünk, kissé dajkánk is nekünk. Nem tagadhatjuk, hogy nem mindegy minek hívják.

Budapesten körülbelül kétezer olyan utca van, amelynek nevet adtak. Ezenkívül van egy csomó névtelen utcánk. A központi városházán vaskos kötetekben, ábécé-rendben találhatjuk meg az utcák anyakönyvi kivonatát, régi és új elnevezéseit, egész múltját. Megindultam lapozgatunk ezekben a könyvekben. Első tekintetre az a legmeglepőbb, hogy mennyi szépnevű utcánk van. Szinte zenei örömet érzünk, amint olvassuk őket: Táltos-utca, Gyűrű-utca, Rügy-utca, Béke-utca, Borostyán-utca, Napsugár-utca stb.

Megtudjuk, hogy a Madách-utcát 1817-ben Weinberggassenak hívták, 1866-ban Szőlőhegy-utca lett és 1879 szeptember 5-én nevezték el Madách-utcának. A Magyar-utcát 1866-ig Ungargassenak nevezték, a Múzeum-körut Landstrasse volt, később Országut lett s 1874-ben kapta mai nevét. A Mozsár-utca Drei Pöhlergasse volt, a mai Mosonyi-utcát 1884-ben Arany János-utcára keresztelték, később az V. kerületi Főut lett Arany János-utca. A Mai Mester-utcát előbb Gottesackergassenak hívták, majd Temető-utcára magyarosították a nevét, a Gyorskocsi-utca 1814-ben Schantzgasse, 1858-ban Diligencestrasse lett, a Galamb-utca 1838-ban Theatergasse volt, a Fővám-tér Salzplatz. Ha régiek föltámadnának, bizony eltévednének s bajosan találnának régi otthonukba. A mai Lógodi-utca 1858-ban Gartenweg volt, majd Kert-utca lett, később egy része Mátra-utcává, másik Váralja-utcává változott. (A Lógodi-utcát a XVI. században még szerepelt Logod községről nevezték el.)

Mostanában leginkább az elszakított városok, falvak, hegyek, folyók nevével keresztelik el utcáinkat. Múlt évben 160 utcának adtak új nevet, ez évben is már 50-nek. Új utca neveink többek közt: Privigyé, Gyetva, Kriván, Csáktornya, Irottkő, Ungvár, Léka, Savanyukút, Rohonc, Királyhida. Csupa fájó s emlékeztető név. Feltűnő, hogy uralkodóházi nőnevek kivül mindössze három olyan utcát találunk, amelyet kiváló nőinkről neveztek el: Veress Pálné, Maderspach Károlyné és Lorántffy Zsuzsanna kapott utcát nálunk. Legrövidebb nevű utca az Ó-utca. Két betűből álló utca neveink: Iv, Öv, Só és Ór-utca. Leghosszabb utca nevünk Kamermayer Károly-utca s a legértelmeletlenebb, a rossz magyarsággal lefordított hajdani Frühlingsfeld, a Tavaszmező-utca. . . .

si háziyomda 1927 — 1695